

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна ПЕМАШКАЛО

Психологія

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань *усі*
Спеціальність *усі*
Освітній рівень *перший (бакалаврський)*
Освітня програма *усі*

Статус дисципліни *вибіркова*
Мова викладання, навчання та оцінювання *українська*

Завідувач кафедри
соціальної економіки

Галина НАЗАРОВА

Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри соціальної економіки
Протокол № 4 від 25.10.2021 р.

Розробники:
Лугова Вікторія Миколаївна, к.е.н., доц. кафедри соціальної економіки

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Вступ

Особливості сучасного етапу розвитку суспільства обумовлюють необхідність поліпшення психологічної підготовки сучасних спеціалістів. Психологія являє собою науковий напрям, що розглядає і вивчає об'єктивні, реально існуючі психічні явища і факти; виявляє особливості, закономірності побудови та розвитку психіки, функціонування її механізмів. Психологія дозволяє студентам знайти відповіді на важливі питання стосовно власної особистості, допомагає зрозуміти закони мислення, формування інтелекту, пізнати суть і сенс життя та його цінність. Вона сприяє більш ефективній взаємодії з навколишнім світом, вказує на особливості кожної людини та підказує засоби, що допомагають подоланню негативних її рис. Вивчення основ психології сприятиме підвищенню ефективності власної професійної діяльності, допоможе найповніше використовувати особистісний потенціал людини, налагоджувати стосунки між членами колективу.

Навчальна дисципліна «Психологія» буде корисна студентам всіх спеціальностей, особливо для тих хто бажає вільно орієнтуватися у суспільстві, розуміти процеси та явища, що в ньому відбуваються, передбачати їх розвиток та знайти власне місце у суспільстві.

Мета навчальної дисципліни: вивчення студентами теоретичних засад та набуття практичних навичок у галузі психології, які є необхідними для формування психологічної компетентності у майбутнього фахівця, що визначатиме його професійну спроможність та сприятиме формуванню професіоналізму продовж життя.

Курс	1
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Філософія	Соціальна статистика
Економічна історія України	Соціологія
Інформатика	Людський розвиток
Вступ до фаху	Теорія соціальної роботи та соціального забезпечення
Вища математика	Соціальне підприємництво

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність визначати та грамотно використовувати науковий апарат та основні категорії психології	Вміти використовувати понятійно-категоріальний апарат психології та ефективно формувати комунікаційну стратегію із застосуванням психологічних знань та умінь
Здатність враховувати основні психічні, соціально-психологічні та психофізіологічні прояви особистості у професійній діяльності та життєдіяльності	Діагностувати психофізіологічні особливості людини та налагоджувати взаємодію в залежності від власних психофізіологічних особливостей
Здатність обирати та застосовувати методи	Здійснювати обґрунтований вибір та

дослідження психологічних станів, процесів та властивостей особистості	використання методів діагностики психологічних процесів, станів і властивостей; враховувати психологічні процеси, стани і властивості в професійній та повсякденній діяльності
Здатність визначати вплив свідомого та несвідомого на діяльність людини	Здійснювати аналіз свідомого та несвідомого в житті людини та вміти враховувати вплив свідомого та несвідомого на професійну та повсякденну діяльність
Здатність визначати тип власної особистості та пояснювати на цій основі свою поведінку і стилі діяльності	Здійснювати обґрунтований вибір та використання методів аналізу особистості та визначення її типу, вміти визначати тип особистості та відповідно регулювати власну поведінку
Здатність обирати та застосовувати методи психодіагностики особистості та дослідження власного «Я»	Визначати напрями розвитку особистості та використання механізмів психологічного захисту
Здатність обирати та застосовувати психологічні методи дослідження індивідуальних особливостей діяльності	Здійснювати обґрунтований вибір методів діагностики та управління діяльністю, вміти діагностувати та регулювати власну діяльність
Здатність обирати та застосовувати психологічні методи дослідження індивідуальних особливостей спілкування та оцінки міжособистісних стосунків	Оцінювати ефективність комунікацій, вміти використовувати вербальні та невербальні засоби спілкування та долати перешкоди і бар'єри у спілкуванні

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психіка, форми її вияву та властивості

Тема 1. Психологія як наука. Цілі та завдання психологічної підготовки.

1.1. Психологія як наука. Психологія як наука, її об'єкт, предмет та завдання. Принципи психології. Понятійно-категоріальний апарат науки. Методи психології.

1.2. Історія розвитку психології. Характеристика етапів становлення та розвитку психології. Характеристика основних концепцій психології. Сучасні напрями розвитку психологічної науки

1.3. Галузі психології. Психологія в системі наук. Міждисциплінарні зв'язки та характеристика основних галузей психології.

Тема 2. Психіка та її розвиток

2.1. Сутність та особливості психіки. Сутність психіки. Функції психіки. Механізм психіки. Гіпотези про походження психіки. Рівні розвитку психіки живих організмів. Розвиток психіки людини.

2.2. Фізіологічні основи психіки. Будова нервової системи. Можливості людського мозку. Функціональна асиметрія мозку і індивідуальні психофізіологічні особливості людини. Функції мозку та вікові особливості. Основні типи організації мозку.

Тема 3. Форми вияву психіки: психологічні процеси, стани і властивості

3.1. Психологія пізнавальних процесів: відчуття, сприйняття, пам'ять, мислення. Сутність процесу відчуття. Фізіологічні основи відчуттів. Види відчуттів. Основні властивості,

характеристики та закономірності відчуттів. Сутність процесу сприйняття. Основні характеристики сприйняття. Види сприйняття. Ілюзії сприйняття. Спостереження і спостережливість. Сутність процесу пам'яті. Види пам'яті. Процеси і закономірності пам'яті. Продуктивність пам'яті. Методи розвитку пам'яті. Сутність процесу мислення. Основні властивості мислення. Функції мислення. Змістовні і операційні компоненти мислення. Види мислення. Творче мислення. Якості мислення. Мова і мовлення. Функції мови. Види мови. Уявлення як психічний процес. Функції уяви. Види уяви. Увага. Характеристики уваги. Види уваги.

3.2. *Характеристики емоційно-вольових процесів.* Сутність емоцій. Класифікація емоцій. Функції емоцій. Основні форми психічних станів. Сутність почуттів. Види почуттів. Сутність і ознаки волі. Функції волі. Вольові якості.

3.3. *Психічні властивості особистості.* Темперамент як біологічний фундамент особистості. Властивості темпераменту. Головні компоненти темпераменту. Типи темпераменту. Поняття "характер особистості". Компоненти характеру. Основні положення теорії акцентуації особистості К. Леонгарда. Здібності. Види здібностей. Рівні розвитку здібностей.

Тема 4. Рівні вияву психіки: свідомий та несвідомий

4.1. *Свідомість як рівень психічного відображення.* Свідомість як продукт суспільно-історичного розвитку людства. Рівні свідомості. Характер процесу усвідомлення. Психічний механізм процесу усвідомлення.

4.2. *Змінені стани свідомості.* Сутність змінених станів свідомості. Види змінених станів свідомості. Сон. Штучно викликані змінені стани свідомості.

4.3. *Несвідоме як специфічна функція людської психіки.* Несвідоме, його сутність. Неусвідомлювані механізми свідомих дій. Неусвідомлювані збудники свідомих дій. Надсвідомі процеси.

Змістовий модуль 2. Особистість, її діяльність і поведінка

Тема 5. Особистість, структура особистості

5.1. *Понятійний апарат теорії особистості.* Поняття про індивіда, людину, особистість, індивідуальність, універсум. Чинники та критерії зрілої особистості.

5.2. *Теорії особистості.* Фрейдизм і неофрейдизм. Аналітична теорія особистості. Гуманістичні теорії особистості. Когнітивна теорія. Поведінкові теорії особистості.

5.3. *Психологічна структура особистості.* Різні точки зору на структуру особистості. Соціально та біологічно обумовлені підструктури особистості.

Тема 6. Розвиток особистості. "Я – концепція"

6.1. *Розвиток особистості.* Особливості процесу розвитку. Ключові питання психології розвитку. Теорії розвитку особистості.

6.2. *Я-концепція.* Сутність "Я" особистості. Структура Я-концепції. Становлення індивідуального "Я". Самосвідомість та Я-концепція. Роль Я-концепції у житті людини. Порушення самосвідомості.

6.3. *Психологічний захист.* Поняття "психологічний захист", його сутність. Психологічний захист як система охорони власної «Моделі Світу» (за О.В. Літязіною) Сучасні підходи до трактування механізмів психологічного захисту. Роль механізмів психологічного захисту в житті людини. Види та сутність механізмів психологічного захисту. Особливості прояву психологічного захисту залежно від віку, статі та особливостей темпераменту.

Тема 7. Діяльність як форма активності особистості

7.1. *Сутність і види діяльності.* Зміст поняття "діяльність". Ознаки і суттєві характеристики діяльності. Види діяльності. Спілкування, гра, навчання, праця. Провідна діяльність та розвиток особистості.

7.2. *Структура діяльності.* Основні компоненти діяльності: мотив, ціль, методи і засоби, процес, результат. Роль мотивації у спонуканні до діяльності. Компоненти діяльності: дія, вчинок, операція, вміння, навик, звичка.

7.3. *Творчість як особливий вид діяльності.* Творчий процес як особливий різновид діяльності. Етапи творчої діяльності. Творчість та креативність.

Тема 8. Спілкування та міжособистісні стосунки

8.1. *Загальні характеристики спілкування.* Сутність та характеристики процесу спілкування. Модель спілкування. Процес спілкування. Види спілкування. Функції спілкування.

8.2. *Ефективність спілкування та міжособистісні стосунки.* Потреби спілкування. Моделі комфортного та дискомфортного психологічного спілкування. Ефективність та комунікативні бар'єри спілкування. Засоби спілкування: вербальні та невербальні.

8.3. *Конфлікт як форма міжособистісних стосунків.* Психологічна характеристика конфліктів. Види конфліктів. Структура конфліктної ситуації. Функції конфлікту. Методи подолання конфліктної ситуації.

Перелік практичних занять, а також запитань і завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як репродуктивних, так продуктивних методів навчання, серед яких: лекції проблемного характеру (тема 3, тема 6, тема 8), міні-лекції (тема 4), робота в малих групах (тема 3, тема 6), семінари (тема 4), дискусії (тема 1, тема 4, тема 6, тема 8), презентації (тема 4), самостійна творча робота (тема 6), індивідуальна дослідницька робота (тема 3).

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни «Психологія» проходить за накопичувальною (100-бальною) системою оцінювання.

Оцінювання здійснюється за такими видами контролю:

поточний контроль, що відбувається протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати залік – 60 балів);

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі заліку. Залік виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Поточний контроль включає оцінювання роботи студентів під час:
практичних та семінарських занять:

виконання студентом практичних завдань, підготовка до семінарських занять, участі студентів в обговореннях, дискусіях. Кожне практичне завдання оцінюється відповідно до робочого плану (технологічної карти) у 5 балів. Максимальна оцінка ставиться за наявності обґрунтованих висновків та своєчасної здачі завдання. Загальна кількість балів 40.

експрес-опитування, максимальна оцінка за яке складає 5 бали. Опитування виконується в ПНС і включає 10 тестових запитань. Протягом семестру проводиться 2 експрес-опитування, загальна кількість балів – 10;

поточна контрольна робота, максимально оцінюється у 10 балів. Вона виконується в ПНС і містить питання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля. Загальна кількість балів 20;

самостійної роботи:

комплексна дослідницька робота. Максимальна оцінка 20 балів, яка може бути отримана за умови якісного використання методів психологічного дослідження, обґрунтованих висновків, своєчасного захисту роботи;

виконання есе. Студенти мають продемонструвати володіння понятійним апаратом психології, здатність до аналізу психічних явищ, робити обґрунтовані висновки. Максимальна оцінка за есе – 10 балів.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів із навчальної дисципліни здійснюється на підставі сумування оцінок за всі види контролю, які мали місце протягом семестру.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль (а отже і залік) упродовж семестру – 60 та максимально можлива кількість балів – 100.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: «60 і більше балів – зараховано», «59 і менше балів – не зараховано» та заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1. Психологія як наука. Цілі та завдання психологічної підготовки	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 1	Лекція за питаннями: 1. Психологія як наука. 2. Історія розвитку психології	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Дискусія: "Життєва і наукова психологія їх відмінності і взаємовідносини". Створення графічного образу психології в системі інших наук	Активна участь у дискусії	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 2	Міні-лекції: Галузі психології	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Групова робота : аналіз методів психологічного дослідження. Застосування проєктивних методик	Активна участь у дискусії	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття		
Тема 2. Психіка та її розвиток	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 3	Лекція за питаннями: 1. Сутність та особливості психіки 2. Фізіологічні основи психіки	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Проведення досліджень із застосуванням психологічних методик: Тип мислення і функціональна асиметрія мозку.	Активна участь у виконанні практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття		

Тема 3. Форми вияву психіки: психічні процеси, стани і властивості

<i>Аудиторна робота</i>			
Лекція 4	Лекція за питаннями: Психологія пізнавальних процесів: відчуття, сприйняття, пам'ять, мислення	Робота на лекції	
Практичне заняття	Практичне заняття: Дослідження психічних процесів із застосуванням психологічних методик	Активна участь у виконанні практичних завдань	
<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
<i>Аудиторна робота</i>			
Лекція 5	Лекція за питаннями: 1. Мова і мовлення 2. Уявлення і уява, увага	Робота на лекції	
Практичне заняття	Практичне заняття: Дослідження психічних процесів із застосуванням психологічних методик. Робота в малих групах. Проведення експрес-опитування за вивченим матеріалом	Експрес-опитування	5
<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
<i>Аудиторна робота</i>			
Лекція 6	Проблемна лекція "Емоційно-вольова сфера особистості"	Робота на лекції	
Практичне заняття	Дослідження психічних станів із застосуванням психологічних методик. Контрольна робота	Перевірка контрольної роботи	10
<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
<i>Аудиторна робота</i>			

	Лекція 7	Лекція за питаннями: Психічні властивості особистості: темперамент, характер, спрямованість особистості, здібності	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Дослідження психічних властивостей із застосуванням психологічних методик		
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом Підготовка до захисту комплексної дослідницької роботи	Перевірка комплексної дослідницької роботи	20
Тема 4. Рівні вияву психіки: свідомий і несвідомий	Аудиторна робота			
	Лекція 8	Міні-лекції: 1. Свідомість як рівень психічного відображення 2. Змінені стани свідомості	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Дискусія: "Свідомі і несвідомі психічні процеси".	Виконання практичних завдань	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
	Аудиторна робота			
	Лекція 9	Проблемна лекція : Несвідоме як специфічна функція людської психіки	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Семінарське заняття: "Змінені стани свідомості". Дискусія.	Виконання практичних завдань	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Тема 5. Особистість, структура особистості	Аудиторна робота			
	Лекція 10	Лекція за питаннями: 1. Понятійний апарат теорії особистості. 2. Вітчизняні та зарубіжні теорії особистості	Робота на лекції	

	Практичне заняття	Практичне заняття: Методи психодіагностики особистості. Визначення типу особистості із застосуванням психологічних методик. Проведення експрес-опитування за вивченим матеріалом	Експрес-опитування	5
Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Аудиторна робота				
	Лекція 11	Лекція за питаннями: Психологічна структура особистості	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття " Визначення типу особистості із застосуванням психологічних методик"	Виконання практичних завдань	5
Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Тема 6. Розвиток особистості. "Я – концепція"	Аудиторна робота			
	Лекція 12	Лекція за питаннями: 1. Розвиток особистості. 2. Я-концепція	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття «Дослідження власного "Я" за допомогою психологічних методик». Робота у малих групах	Виконання практичних завдань	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
	Аудиторна робота			
	Лекція 13	Проблемна лекція «Психологічний захист як система охорони власної «Моделі Світу»	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Дискусія «Роль механізмів психологічного захисту в житті людини». Робота в малих групах	Активна участь у виконанні завдань	
Самостійна робота				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом. Самостійна творча робота: есе за результатами перегляду художнього фільму	Перевірка есе	10
Тема 7. Діяльність як форма активності особистості	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 14	Лекція за питаннями: 1. Сутність і види діяльності. 2. Структура діяльності 3. Творчість як особливий вид діяльності	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Застосування психологічних методів дослідження діяльності. Дискусія.	Активна участь у виконанні завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Тема 8. Спілкування та міжособистісні стосунки	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 15	Проблемна лекція «Спілкування та міжособистісні стосунки»	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Застосування психологічних методів дослідження індивідуальних особливостей спілкування. Дискусія Контрольна робота	Перевірка контрольної роботи	10
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Виконання домашніх завдань Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	

Рекомендована література

Основна

1. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс / Т.Дуткевич – Київ : Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с.
2. Загальна психологія: підручн. / Скрипченко О.В., Долинська Л.В., Огороднійчук З.В., Зелінська Т.М. та ін. – Київ: Каравела, 2019. – 464 с.
3. Психологія. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / укл. В. М. Лугова; Харківський

національний економічний університет ім. С. Кузнеця. – Електрон. текстові дан. (1,29 МБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 81 с. – Загол. з титул. екрану.

4. Психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. М. Лугова, І. В. Литовченко, С. М. Голубєв, Г. В. Білоконенко. – Електрон. текстові дан. (3,85 МБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 298 с. : іл. – Загол. з титул. екрану. – Бібліогр.: с. 289-295.

5. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – 3-тє видання. – Київ : ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.

Додаткова

6. Даценко О.А. Основи соціальної психології / О.А.Даценко. – Кривий Ріг: КДПУ, 2018. – 143 с.

7. Колобич О. П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. – 172 с.

8. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посіб. / С.Д. Максименко. – К.: ЦНЛ, 2019. – 272 с.

9. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностаї, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.

10. Романовська Л. І. Основи психології та педагогіки: Навч. посіб. / Л. І. Романовська, Л.О. Подкоритова – К: Каравела, 2018. – 452 с

11. Шадських Ю. Г. Психологія і педагогіка: Навч. посіб. / Ю. Г. Шадських – К: Каравела, 2018. – 320 с

Інформаційні ресурси в Інтернеті

12. Библиотека по психологии – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://flogiston.ru/library>.

13. Психологический словарь – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://psi.webzone.ru/>.

14. Психологические тесты онлайн. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://psytests.org/>

15. Психологія. Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – Режим доступу <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4658>